

מעשה מהשבעה קבצנים

אספר לכם איך היו שמחים:

מעשה. פעם אחת היה מלך, והיה לו בן יחיד, ורצה המלך למסר המלוכה לבנו בחייו, ועשה משתה גדול (שקורין "באל"), ובדאי בכל פעם שהמלך עושה באל הוא שמחה גדולה מאד, בפרט עתה, שמסר המלוכה לבנו בחייו, בדאי היה שמחה גדולה מאד. והיו שם כל השרי מלוכה וכל הדכסים והשרים, והיו שמחים מאד על המשתה.

וגם המדינה היו נהנים מזה שמוסר המלוכה לבנו בחייו, כי הוא כבוד גדול למלך, והיה שם שמחה גדולה מאד, והיה שם כל מיני שמחה: קאפעלייש (מקהלות זמר) וקאמעדייש (משחקי הצגות) וכיוצא מזה כל מיני שמחה, הכל היה שם על המשתה. וכשנעשו שמחים מאד, עמד המלך ואמר לבנו: היות שאני חוזה בכוכבים, ואני רואה שאתה עתיד לירד מן המלוכה, בכך תראה שלא יהיה לך עצבות כשתרד מן המלוכה, רק תהיה בשמחה, וכשתהיה בשמחה גם אני אהיה בשמחה. גם כשיהיה לך עצבות, אף על פי כן אני אהיה בשמחה על שאין אתה מלך, כי אינך ראוי למלוכה, מאחר שאינך יכול להחזיק עצמך בשמחה כשאתה יורד מן המלוכה, אבל כשתהיה בשמחה, אזי אהיה בשמחה יתרה מאד. וקבל הבן מלך את המלוכה ביד רמה, ועשה לו שרי מלוכה ודכסים ושרים וחיל.

וזה הבן מלך היה חכם והיה אוהב חכמה מאד, והיו אצלו חכמים גדולים, וכל מי שהיה בא אצלו עם איזה דבר חכמה, היה אצלו בחשיבות גדול מאד, והיה נותן להם כבוד ועשירות בשביל החכמה, לכל אחד כפי רצונו: מי שהיה רוצה ממון היה נותן לו ממון ומי שהיה רוצה כבוד היה נותן לו כבוד, הכל בשביל החכמה.

ומחמת שהיה חשוב אצלו החכמה כל כך, היו כלם לוקחין עצמן אל החכמה, ועסקו כל המדינה בחכמות, כי זה היה רוצה ממון, כדי שיקבל ממון על ידי זה, וזה היה רוצה חשיבות וכבוד. ומחמת שכלם עסקו רק בחכמות, על כן שכחו שם באותה המדינה טכסיסי מלחמה, כי היו כלם עוסקין בחכמות, עד שהיו כל בני המדינה חכמים גדולים, עד שהקטן שבאותה המדינה היה במדינה אחרת חכם גדול מכלם. והחכמים שבאותה המדינה היו חכמים מפלגים גדולים מאד, ומחמת החכמות נתפקרו החכמים של אותה המדינה, ומשכו גם את הבן מלך הנ"ל לדעתם ונתפקר גם כן. ושאר בני המדינה לא נתפקרו, מחמת שהיה עמקות ודקות גדול באותה החכמה של החכמים הנ"ל, על כן לא יכלו שאר בני המדינה לכנס באותה החכמה ולא הזיק להם, אבל החכמים והבן מלך נתפקרו כנ"ל.

והבן מלך, מחמת שהיה בו טוב, כי נולד עם טוב והיו לו מדות טובות וישרות, היה נזכר לפעמים היכן הוא בעולם, ומה הוא עושה וכו', והיה גונח ומתאנח על זה, על שנפל למבוכות כאלו ונתעה כל כך, והיה מתאנח מאד, אבל תכף כשהיה מתחיל להשתמש עם השכל חזר ונתחזק אצלו החכמות של האפיקורסות הנ"ל.

וכן היה כמה פעמים, שהיה נזכר כנ"ל והיה גונח ומתאנח, ותכף כשהתחיל להשתמש עם השכל חזר ונתחזק אצלו האפיקורסות כנ"ל.

ויהי היום, והיה בריחה באיזה מדינה וברחו כלם, ובדרך בריחתם עברו דרך איזה יער, ואבדו שם זכר ונקבה, אחד אבד זכר ואחד אבד נקבה. ועדין היו בני קטנים, בני ארבע וחמש שנים, ולא היה להם מה לאכל, וצעקו ובכו, כי לא היה להם מה לאכל. בתוך כך בא אצלם בעטליר (קבצן) אחד עם השקים שלו (שקורין "טארבעס"), שנושא בהם לחם, והתחילו אלו הבנים להתקרב אליו ולהיות כרוכים אחריו, ונתן להם לחם לאכל ואכלו.

ושאל אותם: מהיכן באתם לכאן? השיבו לו: אין אנו יודעים, כי היו בני קטנים כנ"ל.

והתחיל לילך מהם ובקשו ממנו שיקח אותם עמו, ואמר להם: את זה איני רוצה שתלכו עמי. בתוך כך הסתכלו והנה הוא עור, והיה אצלם פלא, מאחר שהוא עור, איך יודע לילך.

(ובאמת הוא חדוש מה שהיה קשה להם זאת, כי עדין היו בני קטנים, רק שהיו בני חכמים והיה פלא אצלם כנ"ל).

וברכם, (זה הבעטליר העור), שיהיו כמותו, שיהיו זקנים כמותו, והשאיר להם עוד לחם לאכל והלך לו. והבינו אלו הבנים כי השם יתברך השגיח עליהם והזמין להם בעטליר עור בכאן לתן להם אכל. אחר כך כלה אצלם הלחם, ושוב התחילו לצעק עבור אכל. אחר כך נעשה לילה ולנו שם. בבקר גם כן לא היה להם לאכל, והיו צועקים ובוכים, וחזר ובא בעטליר שהיה חרש, והתחילו לדבר אליו, והראה להם בידיו ואמר להם שאינו שומע, ונתן להם גם כן לחם לאכל והלך מהם, ורצו גם כן שיקחם עמו ולא רצה, וברכם גם כן שיהיו כמותו, והשאיר גם כן להם לחם והלך לו. וחזר וכלה הלחם אצלם, וחזרו וצעקו כנ"ל, וחזר ובא אצלם בעטליר שהיה כבד פה, והתחילו לדבר עמו, והיה מגמגם בלשונו ולא ידעו מה הוא אומר, והוא היה יודע מה הם

מדברים, אך הם לא ידעו מה הוא אומר, כי היה מגמגם בלשונו כנ"ל, ונתן להם גם כן לחם לאכל, והלך לו גם כן כנ"ל, וברכם גם כן שיהיו כמותו והלך לו, הכל כנזכר לעיל.

וחזר ובא בעטליר שהיה צוארו עקם והיה גם כן כנ"ל, וחזר ובא בעטליר בעל חטוטרות שקורין "הויקיר" (גיבנת), וחזר ובא בעטליר בלא ידיים, וחזר ובא בעטליר בלא רגלים, וכל אחד נתן להם לחם וברכם שיהיו כמותו, הכל כנזכר לעיל.

אחר כך חזר וכלה הלחם אצלם והתחילו לילך לישוב, עד שבאו לאיזה דרך והלכו על אותו הדרך, עד שבאו לאיזה כפר, ונכנסו אלו הבנים באיזה בית, והיו מרחמים עליהם ונתנו להם לחם, וחזרו ונכנסו באיזה בית, ונתנו להם גם כן, והיו מחזירים על הפתחים וראו שזה טוב לפניהם, ועשו ביניהם שיהיו תמיד ביחד, ועשו להם שקים (שקורין "טארביס") גדולות, והיו מחזירים על הפתחים והלכו על כל השמחות, על סעודת ברית מילה ועל חתנות, והלכו להם למקום אחר, והלכו לעירות והיו מחזירים על הפתחים, והלכו על הירידים וישבו בין הבעטלירש(קבצנים) כדרך שיושבים שם על "הפריזביס" (אצטבאות) עם הטעליר(צלחת לאסיפת מטבאות), עד שהיו אלו הבנים מפרסמים אצל כל הבעטלירש, כי כלם הכירו אותם וידעו מהם שאלו הם הבנים שנאבדו ביער כנזכר לעיל.

פעם אחד היה יריד גדול באיזה עיר גדולה, והלכו לשם הבעטלירש, ואלו הבנים הלכו גם כן לשם, ובא על דעת הבעטלירש שישדכו את אלו שני הבנים, שישאו זה את זה, ותכף שדברו זאת קצת בעטלירש, הוטב הדבר מאד בעיני כלם וגמרו השדוך, אבל איך עושין להם חתנה.

ונתיעצו, באשר שביום פלוני יהיה סעודה של יום הולדת המלך (שקורין "מיניניס"), וילכו לשם כל הבעטלירש, וממה שיבקשו לעצמן שם בשר ולחם, מזה יעשו חתנה, וכן היה, והלכו לשם על המיניניס כל הבעטלירש ובקשו להם לחם ובשר וגם קבצו מה שנשתייר מן הסעודה בשר ולחם שקורין "קוליטש" (חלות גדולות מיוחדות לשמחות), והלכו וחפרו בור גדול, שיהיה מחזיק מאה אנשים, וכסו אותו עם קנים ועפר וזבל, ונכנסו לשם כלם, ועשו שם חתנה לאלו הבנים הנ"ל, והכניסו אותם לחפה, והיו שמחים שם מאד מאד, וגם החתן והכלה היו שמחים מאד. והתחילו לזכר החסדים שעשה עמהם השם יתברך בהיותם ביער, והיו בוכים והיו מתגעגעים מאד, איך לוקחין לכאן את הבעטליר הראשון העור, שהביא לנו לחם ביער, ותכף ומיד, בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי הבעטליר העור, ענה ואמר: הנני, הנה באתי אצלכם על החתנה, ואני נותן לכם מתנה לדרשה, (שקורין "דרשה גישאנק"), שתהיו זקנים כמוני, כי בתחלה ברכתי אתכם בזה, ועכשו אני נותן לכם זאת במתנה גמורה לדרשה, שתחיו חיים ארכים כמוני.

ואתם סוברים שאני עור, אין אני עור כלל, רק שכל זמן נדמה כעור, כי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם, מאחר שכל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין, על כן אין שייך אצלו הסתכלות וראיה בזה העולם כלל, ואני זקן מאד, ועדין אני יניק (צעיר מאד) לגמרי (היינו "יונג"), ולא התחלתי עדין לחיות כלל, ואף על פי כן אני זקן מאד, ולא אני בעצמי אומר זאת, רק שיש לי הסכמה על זה מהנשר הגדול, ואספר לכם מעשה, כל זה הוא דברי העור הנ"ל.

כי פעם אחת הלכו אנשים בספינות הרבה על הים, ובא רוח סערה ושבר את הספינות והאנשים נצלו ובאו אל מגדל אחד, ועלו אל המגדל, ומצאו שם כל המאכלים ומשקאות ומלבושים וכל מה שצריכים, והיה שם כל טוב וכל התענוגים שבעולם. ענו ואמרו, שכל אחד יספר מעשה ישנה, מה שהוא זוכר מזכרון הראשון, היינו מה שהוא זוכר מעת שהתחיל אצלו הזכרון. והיו שם זקנים ונערים, והיו מכבדים את הזקן הגדול שביניהם שיספר בתחלה. ענה ואמר: מה אספר לכם.

אני זוכר גם כשחתכו את התפוח מן הענף. ולא ידע שום אחד מה הוא אומר, אך היו שם חכמים ואמרו: בודאי זאת היא מעשה ישנה מאד. וכבדו את השני שיספר. ענה השני, שלא היה זקן כמו הראשון: זאת היא מעשה ישנה! (בלשון תמה), זאת המעשה אני זוכר גם כן, אבל אני זוכר גם כשהיה הנר דולק.

ענו ואמרו שם: זאת היא מעשה ישנה ביותר מהראשונה, והיה פלא אצלם שזה השני, שהוא יניק מהראשון, וזוכר מעשה ישנה יותר מהראשון; וכבדו את השלישי שיספר. ענה ואמר השלישי, שהיה יניק יותר: אני זוכר גם כשהתחיל בנין הפרי, דהיינו כשהתחיל להתרקם הפרי. ענו ואמרו: זאת היא מעשה ישנה ביותר. ענה הרביעי, שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם "כשהולכו הגרעין לנטע הפרי". ענה החמישי, שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם "החכמים, שהם היו חושבים וממציאים את הגרעין".

ענה הששי וכו', שהוא זוכר גם "את הטעם של הפרי קדם שנכנס הטעם בתוך הפרי".

ענה השביעי וכו' ואמר שהוא זוכר "גם הריח של הפרי קדם שנכנס בפרי". ענה השמיני ואמר, שהוא זוכר גם "המראה של הפרי קדם שנמשכה על הפרי".

ואני, (היינו זה הבעטליר העור, שמספר כל זה), הייתי אז תינוק לגמרי, והייתי גם כן שם, ועניתי ואמרתי להם: אני זוכר כל אלו המעשיות, ואני זוכר לאו כלום (און איך גידענק גאר נישט). ענו ואמרו: זאת היא מעשה ישנה מאד יותר מכלם.

והיה חדוש גדול אצלם, שהתינוק זוכר יותר מכלם.

בתוך כך בא נשר גדול ודפק על המגדל, ואמר להם: חדלו עוד מלהיות עניים; שובו אל האוצרות שלכם והיו משתמשים באוצרות שלכם. ואמר להם שיצאו מן המגדל כדרך זקנותם, שכל מי יזקן יותר, יצא תחלה. והוציא כלם מן המגדל, והוציא תחלה את התינוק הנ"ל, כי באמת הוא זקן יותר מכלם, וכן כל מי שהיה יניק יותר הוציא קדם, והזקן הגדול הוציא באחרונה, כי כל מי שהיה יניק יותר היה זקן יותר כנ"ל, והזקן שבהם היה יניק יותר מכלם. ואמר להם, (הנשר הגדול הנזכר לעיל): אני אפרש לכם את המעשיות שספרו כל הנ"ל, כי זה ספר שהיה זוכר גם כשחתכו את התפוח מן הענף, היינו שהוא זוכר גם כשחתכו את טבורו, (היינו שגם את המעשה הזאת שנעשה עמו תכף בעת ההולדה בעת שחתכו את טבורו, גם את זה הוא זוכר); והשני, שאמר שזוכר בשעה שהיה הנר דולק, היינו שהוא זוכר גם כשהיה בעבור, שהיה נר דולק על ראשו, וזה שאמר שזוכר גם בעת שהתחיל רקום הפרי, היינו שזוכר גם כשהתחיל להתרקם הגוף, דהיינו בעת יצירת הולד; וזה שזוכר בעת שהיו מוליכים הגרעין לנטע הפרי, היינו שזוכר גם כשנמשכה הטפה בעת הזווג; וזה שזוכר את החכמים שהיו ממציאים את הגרעין, היינו שזוכר גם כשהיה הטפה עדין במח, (כי המחין ממציאים את הטפה); וזה שזוכר את הטעם, היינו הנפש, והריח, היינו הרוח, והמראה, היינו הנשמה, והתינוק אמר שזוכר לאו כלום, כי הוא למעלה מן הכל וזוכר אפילו מה שהוא קדם מנפש רוח נשמה, שהוא בחינת "אין".

ואמר להם: חזרו אל הספיונות שלכם, שהם הגופים שלכם שנשברו, שיחזרו ויבנו, עתה חזרו אליהם. וברך אותם, ולי, (היינו זה הבעטליר העור, שהיה תינוק אז, שהוא מספר כל זה), אמר הנשר הגדול הנ"ל: אתה בוא עמי, כי אתה כמותי, כי אתה זקן מאד ועדין אתה יניק מאד, ועדין לא התחלת לחיות כלל, ואף על פי כן אתה זקן מאד, וגם אני כך, כי אני זקן ועדין אני יניק וכו'.

נמצא שיש לי הסכמה מאותו הנשר הגדול, (שאני חי חיים ארכים כנ"ל), ועתה אני נותן לכם חיים ארכים שלי במתנה לדרשה. ונעשה שם שמחה וחדוה גדולה ועצומה מאד מאד: ביום השני של שבעת ימי המשחה חזרו וזכרו הזוג הזה את הבעטליר השני, היינו החרש שהחיה אותם ונתן להם לחם, והיו בוכים ומתגעגעים: איך לוקחין לכאן את אותו הבעטליר החרש שהחיה אותנו כנ"ל.

בתוך שהיו מתגעגעים אחריו והנה הוא בא ואמר: הנני, ונפל עליהם ונשק אותם, ואמר להם: עתה אני נותן לכם במתנה שתהיו כמוני, שתחיו חיים טובים כמוני, כי בתחלה ברכתי אתכם בזה ועתה אני נותן לכם חיים טובים שלי במתנה גמורה לדרשה, ואתם טובים שאני חרש, אין אני חרש כלל. רק שכל העולם כלו אינו עולה אצלי לכלום, שאשמע החסרון שלהם, כי כל הקולות כלם הם מן חסרונות, כי כל אחד ואחד צועק על חסרונו, ואפילו כל השמחות שבעולם, כלם הם רק מחמת החסרון ששמח על החסרון שחסר לו ונתמלא, ואצלי כל העולם כלו אינו עולה לכלום, שיכנסו באזני החסרון שלהם, כי אני חי חיים טובים, שאין בהם שום חסרון, ויש לי הסכמה על זה שאני חי חיים טובים מן המדינה של עשירות.

וחיים טובים שלו היו, שהיה אוכל לחם ושותה מים. (וספר להם).

כי יש מדינה שיש בה עשירות גדול, שיש להם אוצרות גדולים.

פעם אחת נתקבצו והתחיל כל אחד להתפאר עם חיים טובים שלו, איך הוא חי חיים טובים, וכן ספר כל אחד ואחד מסדר החיים טובים שלו, ועניתי ואמרתי להם: אני חי חיים טובים שהם טובים יותר מחיים טובים שלכם. והא ראייה, כי אם אתם חיים חיים טובים, אראה אם תוכלו להושיע את מדינה פלונית: היות שיש מדינה שהיה להם גן, והיה באותו הגן פרות, שהיה להם כל מיני טעמים שבעולם.

גם היה שם כל מיני ריחות שבעולם.

גם היו שם כל מיני מראה כל הגונין וכל הקווייטין (פרחים) שבעולם, הכל היה שם באותו הגן. והיה על הגן גנני אחד (שקורין "אגראדניק"), והיו בני אותו המדינה חיים טובים על ידי אותו הגן, ונאבד שם הגנני, וכל מה שהיה שם באותו הגן בודאי מכרח להיות כלה ונפסד, מאחר שאין שם הממנה, דהיינו הגנני, אבל אף על פי כן היו יכולים לחיות מן הספיחים שבגן, ובא עליהם מלך אכזר, על אותה המדינה, ולא היה יכל לעשות להם דבר, והלך וקלקל את החיים טובים של המדינה, שהיה להם מן הגן, ולא שקלקל את הגן, רק שהשאיר שם באותה המדינה שלש כתות עבדים, וצוה עליהם שיעשו מה שפקד עליהם, ועל ידי זה קלקלו את הטעם, שעל ידי מה שעשו שם, כל מי שירצה לטעם איזה טעם, יהיה טעם נבלה. וכן קלקלו את הריח, שכל הריחות יהיה להם ריח חלבנה.

וכן קלקלו את המראה, שהחשיכו את העינים כאלו יש עננים ועבים, (הכל על ידי מה שעשו שם כאשר צוה עליהם מלך האכזר כנ"ל).

ועתה, אם אתם חיים חיים טובים, אראה אם תוכלו להושיע אותם, ואני אומר לכם, (כל זה דברי החרש הנ"ל), שאם לא תושיעו אותם, יוכלו הקלקולים הנ"ל של אותו המדינה להזיק לכם גם כן. והלכו העשירים הנ"ל אל אותו המדינה, וגם אני הלכתי עמם, וגם בדרך הלכתי היו חיים גם כן כל אחד ואחד חיים טובים שלו, כי היו להם אוצרות כנ"ל.

כשבאו סמוך להמדינה, התחילו להתקלקל גם אצלם הטעם ושאר הדברים, והרגישו בעצמם שנתקלקל אצלם ואמרתי להם: אתם עתה, שעדיין לא נכנסתם אצלם, כבר נתקלקל אצלכם הטעם וכו', ואיך יהיה אם תכנסו לשם, ומכל שכן איך תוכלו להושיע אותם. ולקחתי לחם שלי ומים שלי ונתתי להם, והרגישו בלחם מים שלי כל הטעמים (וכל הריחות וכו'), ונתתקן מה שנתקלקל אצלם. ובני המדינה הנ"ל, היינו המדינה שהיה שם הגן הנ"ל, התחילו לפקח על תקון המדינה, שנתקלקל אצלם הטעם וכו' כנ"ל, ונתישבו: היות שיש מדינה של עשירות, (היינו אותו המדינה עצמה הנ"ל), ונראה להם שהגנני שלהם שנאבד (שעל ידו היה להם חיים טובים), הוא משרש אחד עם אותן בני המדינה של עשירות, שיש להם גם כן חיים טובים. על כן היתה עצתם לשלח אל אותו המדינה של עשירות, ובודאי יושיעו אותם. וכן עשו, ושלחו שלוחים אל אותו המדינה של עשירות, והלכו השלוחים ופגעו בהם.

(היינו שהשלוחים פגעו בבני אותו המדינה עצמה של עשירות, כי הם היו רוצים לילך אצלם כנ"ל), ושאלו את השלוחים: להיכן אתם הולכים. השיבו: אנו הולכים אל אותו המדינה של עשירות, שיושיעו אותנו. ענו ואמרו: אנחנו בעצמנו הם בני אותה המדינה של עשירות, ואנו הולכים אצלכם. אמרתי אני להם (היינו החרש שמספר כל זה אמר להם): הלא אתם צריכים אלי, כי אתם לא תוכלו לילך לשם להושיע להם כנ"ל.

על כן אתם תשארו כאן, ואני אלך עם השלוחים להושיע להם. והלכתי עמם ונכנסתי במדינה באיזה עיר, ובאתי וראיתי, שבאים אנשים ואומרים איזה דבר הלצה, (שקורין "ווערטיל"). ואחר כך מתקבצים עליהם עוד איזה בני אדם, עד שנעשה איזה קבוץ ואומרים איזה דברי הלצות (היינו "ווערטיל"). והם מחיכים ושוחקים, והטיתי אזני ושמעתי שהם מדברים נבול פה, וזה אומר דברי נבול פה, וזה אומר בדקות יותר, וזה שוחק, וזה יש לו הנאה וכיוצא. אחר כך הלכתי להלן לעיר אחרת וראיתי ששני בני אדם מריבים זה עם זה מחמת איזה משא ומתן, והלכו אל הבית דין לדין, ופסק להם הבית דין זה זכאי וזה חייב, ויצאו מן הבית דין.

אחר כך חזרו ונתקוטטו זה עם זה ואמרו שאינם רוצים זה הבית דין, רק הם רוצים בית דין אחר, ובחרו להם בית דין אחר (כי מאחר שהם מרצים על אותו הבית דין שבחרו להם, יכולים לדון לפנייהם), ודנו לפני אותו הבית דין. אחר כך חזרו ונתקוטטו אחד מאלו עם אחר, ובחרו להם בית דין אחר, וכן היו מריבים ומתקוטטים שם ובחרו להם כמה בתי דינים, עד שכל העיר היתה מלאה מבתי דינים, והסתכלתי שזה מחמת שאין שם אמת, ועתה זה מטה דין ונושא פנים לזה, ואחר כך חברו נושא פנים לו, כי הם מקבלים שחד, ואין בהם אמת.

אחר כך ראיתי שהם מלאים נאוף ממש, ויש שם נאוף הרבה, עד שנעשה כהתר אצלם, ואמרתי להם, שבשביל זה נתקלקל אצלם הטעם והריח והמראה, כי זה המלך האכזר השאיר אצלם שלש כתות עבדים הנ"ל, שיהיו הולכים ומקלקלים את המדינה, שהיו הולכים ומדברים ביניהם נבול פה, והכניסו נבול פה בתוך המדינה, ועל ידי נבול פה נתקלקל הטעם, שכל הטעמים הם טעם נבלה. וכן הם הכניסו שחד במדינה, ועל ידי זה נחשכו העינים ונתקלקל המראה, כי "השחד יעור עיני חכמים".

וכן הם הכניסו נאוף במדינה, ועל ידי זה נתקלקל הריח. (ועין במקום אחר בדברינו שעל ידי נאוף נפגם הריח). על כן תראו לתקן את המדינה משלש עברות אלו ולחפש אחרי האנשים הנ"ל ולגרשם. ואז, כשתתקנו שלש עברות אלו, לא די שיתקן הטעם והמראה והריח, כי אם גם הגנני שנאבד יוכל גם כן להמצא.

ועשו כן, והתחילו לתקן את המדינה משלש עברות אלו, וחפשו אחרי האנשים הנ"ל והיו תופסים את איזה אדם ושואלין אותו: מהיכן באת לכאן.

עד שנתבררו אצלם האנשים של המלך האכזר הנ"ל וגרשו אותם, ותקנו את המדינה מעברות הנ"ל. בתוך כך נעשה רעש, אפשר אף על פי כן זה המשגע, שהולך ואומר שהוא הגנני, וכל אחד מחזיק אותו למשגע, וזורקין אחריו אבנים ומגרשין אותו, אפשר אף על פי כן אולי הוא הגנני באמת?! והלכו והביאו אותו לפנייהם (היינו לפני אלו שישבו ותקנו את המדינה, וגם הוא, היינו החרש שמספר כל זה, היה שם), ואמרתי: בודאי זה הוא הגנני באמת. (נמצא שנתתקן על ידו המדינה הזאת).

נמצא שיש לי הסכמה מאותו המדינה של עשירות, שאני חי חיים טובים, כי אני תקנתי את המדינה הנ"ל כנ"ל, ועתה אני נותן לכם במתנה את החיים טובים שלי. ונעשה שם שמחה גדולה וחדוה רבה מאד.

(וכן כל הבעטלירש הנ"ל כלם חזרו ובאו על החתנה ונתנו במתנה לדרשה מה שבתחלה ברכו אותם שיהיו כמותם, ועכשו נתנו זאת במתנה לדרשה).

הראשון נתן להם במתנה חיים ארכים, והשני נתן להם במתנה חיים טובים.

ביום השלישי חזרו ונזכרו הזוג הזה, והיו בוכים ומתגעגעים, איך לוקחין בכאן את הבעטליר השלישי, שהיה כבד פה.

בתוך כך והנה הוא בא ויאמר הנני.

ונפל עליהם ונשק אותם, ואמר להם גם כן כנ"ל. בתחלה ברכתי אתכם שתהיו כמוני, עתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני, ואתם סבורים שאני כבד פה. אין אני כבד פה כלל, רק שהדבורים של העולם, שאינם שבחים להשם יתברך, אין בהם שלמות (ועל כן הוא נראה ככבד פה, כי הוא ככבד פה מאלו הדבורים של העולם, שאין בהם שלמות), אבל באמת אין אני כבד פה כלל. אדרבא, אני מליץ ודברן נפלא מאד, ואני יכול לדבר חידות ושירים (שקורין "לידער") נפלאים, עד שאין נמצא שום נברא בעולם, שלא ירצה לשמע אותי, ובאלו החידות והשירים שאני יודע, יש בהם כל החכמות, ויש לי הסכמה על זה מאותו האיש גדול, הנקרא איש חסד האמת.

(דער גרוסיר מאן, דער אמתיר איש חסד. בזה הלשון ספר רבנו זכרוננו לברכה.) ויש בזה מעשה שלמה, כי פעם אחת ישבו כל החכמים, וכל אחד התפאר בחכמתו. זה היה מתפאר שהמציא בחכמתו עשית ברזל, וזה התפאר במין מתכות אחר, וזה היה מתפאר שהמציא בחכמתו עשית כסף, שהוא חשוב ביותר, וזה התפאר שהמציא עשית זהב, וזה היה מתפאר שהמציא כלי מלחמה, וזה היה מתפאר שהוא יודע לעשות אלו המתכות שלא מאלו הדברים שהם עושין מהם אלו המתכות, וזה היה מתפאר בחכמות אחרות, כי יש כמה דברים שהמציאו בעולם על ידי חכמות, כגון סאליטרע (חומר גלם לעשיית מתכות) ופילויר (חומר נפץ) וכיוצא בזה, והיה כל אחד מתפאר בחכמתו. ענה שם אחד ואמר: אני חכם יותר מכם, כי אני חכם כמו היום, ולא הבינו שם מה זה שאומר שהוא חכם כמו היום.

ואמר להם, כי כל החכמות שלהם יכולים לקבץ אותם ולא יהיו מהם רק שעה אחת, אף על פי שכל חכמה וחכמה היא נלקחת מיום אחר, כפי הבריאה שהיה באותו היום, כי כל החכמות הנ"ל הם הרכבות (ועל כן החכמה נלקחת מאותו היום שהיה בו אותו הבריאה שממנו ההרכבה). אף על פי כן יכולים על ידי חכמה לקבץ כל אלו החכמות בשעה אחת, אבל אני חכם כמו יום שלם (כל זה התפאר אותו החכם האחרון הנ"ל).

עניתי ואמרתי אליו (היינו זה הכבד פה הנ"ל אמר להחכם הנ"ל): כמו איזה יום.

(היינו כמו איזה יום אתה חכם). ענה ואמר (החכם הנ"ל): זה (היינו זה הכבד פה), הוא חכם ממני, מאחר ששואל כמו איזה יום, אבל כמו איזה יום שתרצו אני חכם. ועתה יקשה, מפני מה זה ששואל כמו איזה יום הוא חכם יותר ממנו, מאחר שהוא חכם כמו איזה יום שירצה. אך יש מעשה שלמה.

כי זה האיש חסד האמת הוא באמת איש גדול מאד, והוא (היינו זה הכבד פה), הולך ומקבץ כל החסדים של אמת ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת, ועקר התהוות הזמן (כי הזמן בעצמו הוא נברא), הוא על ידי החסדים שלאמת, וזה הכבד פה הוא הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת כנ"ל.

ויש הר, ועל ההר עומד אבן, ומן האבן יוצא מעין, וכל דבר יש לו לב, וגם העולם בכללו יש לו לב, וזה הלב של העולם הוא קומה שלמה עם פנים וידיים ורגלים וכו', אבל הצפרן של הרגל של אותו הלב של העולם הוא מלבב (בלשון אשכנז: "הארציקער") יותר מלב של אחר. וזה ההר עם האבן והמעין הנ"ל עומד בקצה אחד של העולם וזה הלב של העולם עומד בקצה אחר של העולם, וזה הלב הנ"ל עומד כנגד המעין הנ"ל וכוסף ומשתוקק תמיד מאד מאד לבוא אל אותו המעין בהשתוקקות גדול מאד מאד, וצועק מאד לבוא אל אותו המעין, וגם זה המעין משתוקק אליו.

וזה הלב יש לו שתי חלישות: אחת, כי החמה רודפת אותו ושורפת אותו (מחמת שהוא משתוקק ורוצה לילך ולהתקרב אל המעין), וחלישות השנייה יש לו להלב מן גדל ההשתוקקות והגעגועים שהוא מתגעגע וכוסף תמיד ומשתוקק מאד בכלות הנפש אל אותו המעין וצועק וכו' כנ"ל, כי הוא עומד תמיד כנגד המעין הנ"ל וצועק: "נא גיוואלד" (ביטוי צעקה באידיש כמו "אהה") ומשתוקק אליו מאד כנ"ל, וכשצריך לנוח קצת שיהיה לו אריכת הרוח קצת (שקורין "אפ סאפין" נשימת רווחה), אזי בא צפור גדול ופורש כנפיו עליו ומגן עליו מן החמה, ואז יש לו נוחה קצת, וגם אז בשעת נוחה הוא מסתכל גם כן כנגד המעין ומתגעגע אליו. אך מאחר שהוא מתגעגע אליו כל כך מפני מה אינו הולך אל המעין. אך כשרוצה לילך ולהתקרב אל ההר, אזי אינו רואה השפוע ואינו יכול להסתכל על המעין, ואם לא יסתכל על המעין אזי תצא נפשו, כי עקר חיותו הוא מן המעין, וכשעומד כנגד ההר אזי הוא רואה ראש השפוע של ההר ששם עומד המעין, אבל תכף כשילך ויתקרב אל ההר, אזי נעלם מעיניו ראש השפוע (וזה מובן בחוש), ואזי אינו יכול לראות את המעין, ואזי תצא נפשו חס ושלום, וכשהוא הלב היה מסתלק חס ושלום, אזי יתבטל כל העולם כלו, כי הלב הוא החיות של כל דבר, ובדואי אין קיום בלא לב, ועל כן אינו יכול לילך אל המעין, רק עומד כנגדו ומתגעגע וצועק כנ"ל.

וזה המעין אין לו זמן, כי זה המעין אינו בתוך הזמן כלל, אך עקר הזמן של המעין הוא רק מה שהלב נותן לו במתנה יום אחד, וכשמגיע היום להיות נגמר ונפסק, ואזי כשיגמר היום לא יהיה זמן להמעין ויסתלק חס ושלום, ואזי יסתלק הלב חס ושלום,

כנ"ל ויתבטל כל העולם חס ושלווה כנ"ל, ואזי סמוך לגמר היום, אזי מתחילים לטל רשות זה מזה, שקורין "גיזענין" (איחולים וברכות פרידה) ומתחילין לומר חידות ושירים (שקורין "לידער") נפלאים זה לזה (באהבה רבה והשתוקקות גדול מאד מאד).

וזה האיש חסד האמת הנ"ל יש לו השגחה על זה. וכשמגיע היום בסופו ממש להיות נגמר ונפסק, אזי זה האיש חסד האמת הוא נותן במתנה יום אחד להלב הנ"ל והלב נותן היום להמעין, ואזי שוב יש זמן להמעין. וכשה היום הולך ממקום שהוא בא משם, אזי הוא הולך גם כן בחידות ושירים נפלאים מאד (שיש בהם כל החכמות).

ויש שנויים בין הימים, כי יש יום ראשון בשבוע ויום שני וכו', וכן יש ראשי חדשים וימים טובים. וכל הזמן שיש להאיש חסד שלאמת, הכל על ידי (היינו הכבד פה שמספר כל זה), כי אני הולך ומקבץ כל החסדים של אמת אשר מהם התהוות הזמן כנ"ל.

(ועל כן הוא חכם יותר, אפילו מהחכם הנ"ל, שהוא חכם כמו איזה יום שירצה, כי כל עקר הזמן והימים כלם נתהווים על ידו, היינו על ידי כבד פה, שהוא מקבץ החסדים של אמת אשר משם הזמן, ומביא אותם אל האיש חסד האמת, והוא נותן יום ללב, והלב נותן להמעין, אשר על ידי זה נתקים כל העולם כלו. נמצא שעקר התהוות הזמן עם החידות ושירים, שיש בהם כל החכמות, הכל על ידי הכבד פה). נמצא שיש לי הסכמה מזה האיש חסד האמת, שאני יכול לומר חידות ושירים שיש בהם כל החכמות (כי כל הזמן עם החידות והשירים נתהווים על ידו כנ"ל), ועתה אני נותן לכם במתנה גמורה לדרשה שתהיו כמוני. ונעשה שם שמחה וחדוה גדולה מאד "הילוא גיטאן" (ביטוי שמחה): כשגמרו השמחה של אותו היום ולנו אחרי כן, בבקר חזרו הזוג כנ"ל והיו מתגעגעים וכו' אחרי הבעטליר שהיה צוארו עקם. בתוך כך והנה הוא בא ואמר הנני וכו'. בתחלה ברכתי אתכם שתהיו כמוני, עתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני, ואתם סוברים שיש לי צואר עקם, אין צוארי עקם כלל. אדרבא, יש לי צואר שוה מאד; צואר יפה מאד, רק שיש הבלי עולם, ואני איני רוצה להוציא שום הבל ורוח, שקורין "דוך" (נשיפת אויר החוצה) בהבלי עולם (ומחמת זה נדמה שצוארו עקם, כי הוא מעקם צוארו מהבלי עולם ואינו רוצה להוציא שום הבל ורוח בהבלי עולם), אבל באמת יש לי צואר יפה מאד; צואר נפלא מאד, כי יש לי קול נפלא מאד, וכל מיני הקולות שבעולם, שהם קול בלא דבור, כלם אני יכול להוציאם בקולי, כי יש לי צואר וקול נפלא מאד.

ויש לי הסכמה על זה מאותה המדינה. כי יש מדינה שהם בקיאים מאד בחכמת הנגינה, (שקורין "מאזיקא"), וכלם עוסקים שם בחכמה זו, ואפילו בנים קטנים, ואין שם קטן שלא יוכל לנגן על איזה כלי שיר, והקטן שבאותו המדינה הוא חכם גדול במדינה אחרת באותו החכמה של נגינה, והחכמים והמלך שבאותו המדינה